

CIPORA BORENSZTEJN

ur. 1918; Lublin

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, dwudziestolecie międzywojenne
Słowa kluczowe	projekt W poszukiwaniu Lubliniaków, projekt W poszukiwaniu Lubliniaków. Izrael 2006, życie codzienne, dzieciństwo, szkolnictwo

Dzieciństwo w przedwojennym Lublinie

Nazywam się Cipa Finkielman, [teraz] Borensztejn Cipora. Urodziłam się 27 listopada 1918 roku, w Lublinie. Mieszkałam kiedyś na Ruskiej ulicy, zdaje się, że to było 27. Nie pamiętam. To było naprzeciwko cerkwi ruskiej. Następnie myśmy się przeprowadzili na ulicę Szeroką numer 15/17. Tak, to było naprzeciwko więzienia [na zamku], prosto naprzeciwko.

Jak się patrzy dzisiaj, to było dzieciństwo dość smutne. Bym powiedziała, że prawie bez opieki, bo mama była... [musiała] wyżywić rodzinę. W szkole się nie tak dobrze uczyłam, dlatego że – powiedzmy – że się opuszcza pierwszą lekcję. Jak przychodzisz na drugą, już nie wiesz co. I muszę zaznaczyć – szkoła była bardzo surowa, strasznie surowa. Powiedzmy – przyszła kierowniczką, pyta się o mnie. Mnie nie ma, przekręca moje nazwisko. Jak ja przychodzę, to dzieci już mnie nazywają nie Finkielman, [tylko] Fikimiki. I ja powiedziałam w domu, ja jestem bardzo silna, „Ja do szkoły tej nie pójdę”. I nic nie pomogło, i ja, ja opuściłam... ja w środku roku opuściłam to. Jeszcze jedną rzecz chcę [powiedzieć]. Ja myślałam, że tylko ja. Ja mam książkę „Mój Lublin” [Róża Fiszman-Sznajdman] opisuje to samo... ja myślałam, że tylko ja. Bo jak ja widziałam tę kierowniczkę, to czułam, że serce mi się odrywa. I ona powiedziała – strasznie surowa – ona kiedyś powiedziała coś po żydowsku. Wyrzucili ją z klasy i powiedziała – bez ojca nie przyjdzie. I powiedzieli, po prostu wyrwało się tak jak – powiedzmy – Polak znajduje się... mówi innym językiem i coś innego, coś po polsku. To było straszne – wyrzucenie. Ta dyscyplina była taka ciężka, powiedzmy. „Eh, to leniuch ta Kaja” A dzieci więcej nie potrzebują, dzieci zaczynają „Oj, ty leniu, ty, ty”.

Data i miejsce nagrania	2006-12-19, Hajfa
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Redakcja	Piotr Nazaruk
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"